

IPO

IPO is een afkorting van Internationale Prüfungs Ordnung. Het bestaat uit drie onderdelen: speuren, appel en verdedigingswerk. IPO kent drie gradaties, te beginnen bij IPO I en eindigend met IPO III. Een hond mag op z'n vroegst op de leeftijd van 18 maanden deelnemen aan het examen IPO I.

Speuren

Bij het speuren moet de hond laten zien dat hij een spoor kan uitwerken. Op niveau I wordt dat spoor gevormd door de voetstappen van de geleider. Bij niveau II en III werkt de hond een spoor van een vreemde uit. Op het spoor wordt een aantal voorwerpen gelegd met de geur van de spoorlegger, die de hond moet aanwijzen of apporteren. Hij moet daarbij een verleidingsspoor (bijvoorbeeld een wildspoor) negeren.

Bij IPO I is het spoor ten minste 300 passen en bevat twee hoeken. Het spoor moet 20 minuten blijven liggen voordat de hond het gaat uitwerken. Bij IPO II en III is het spoor langer, liggen er meer voorwerpen op en moet het spoor langer liggen voordat de hond het mag uitwerken.

Appel

Het appeldeelte bestaat uit allerlei gehoorzaamheidsoefeningen die grotendeels onaangelynd uitgevoerd worden. Dit zijn oefeningen als los volgen, staan, zitten, afgaan, vooruit sturen en apporteren, ook over hindernissen (haag en A-schutting). Tijdens het los volgen wordt de schotvastheid van de hond getest door middel van twee pistoolschoten. De hond mag geen angst voor de schoten laten zien. Op het moment dat een hond de appeloefeningen uitvoert, is er een andere hond op het veld die de oefening 'afleggen onder leiding' doet. Er zijn dus altijd twee honden tegelijkertijd op het veld.

Verdedigingswerk

Dit is waarschijnlijk het bekendste onderdeel van de IPO-training. Het verdedigingswerk omvat oefeningen met een pakwerker, zoals het opsporen (revieren), aanblaffen en stellen van de pakwerker, en vluchtverhinderung van de pakwerker. Als de hond de pakwerker heeft gevonden, moet hij deze met veel overtuiging aanblaffen. Hij mag de pakwerker daarbij niet bijten. De geleider stelt zich achter de pakwerker op en de hond wordt aan de voet geroepen, waarna de pakwerker zich een paar meters verder opstelt. De hond moet vervolgens op eigen initiatief de pakwerker verhinderen te vluchten. Nadat de pakwerker tot staan is gebracht, moet de hond de pakwerker loslaten op het commando van de geleider. Laat de hond niet binnen drie commando's los, dan volgt diskwalificatie. Het is dus essentieel dat de hond goed gehoorzaamt. Vervolgens zal de pakwerker proberen de hond te verjagen door een gerichte aanval en twee stokslagen (met een zachte stok op niet-gevoelige delen van de hond). De hond mag hierbij geen

twijfel laten zien en moet direct inbijten en vasthouden tot het los-commando van de geleider. Op deze manier worden moed en belastbaarheid van de hond getest.

Verschil met KNPV

KNPV is de Koninklijke Nederlandse Politie Honden Vereniging. De KNPV-training heeft tot doel honden op te leiden als politiehond, bewakingshond, speurhond of reddingshond; eventueel ook voor andere diensten en taken. Het KNPV-programma is zwaarder en de honden wordt niet alleen geleerd in de bijtmouw van de pakwerker te bijten, maar ze mogen ook in andere lichaamsdelen bijten. KNPV-training is meer gericht op het 'echte werk', terwijl bij IPO het sportieve element centraal staat.

Gevaarlijk?

Veel niet-hondensporters denken dat honden die IPO-training volgen, gevaarlijk zijn. Voor de honden is het verdedigingswerk echter vooral een leuk spel met veel actie. Ze leren dat ze alleen in de bijtmouw mogen bijten. De bijtmouw is voor deze honden een speeltje, de buit die ze kunnen winnen. De honden worden dus vooral getraind op buitdrift (de bijtmouw) en worden niet 'manscherp' gemaakt. IPO-honden worden bovendien streng beoordeeld op sociaal gedrag. Ze moeten in het bezit zijn van het diploma VZH/ BH (Verkeerszekere Hond/Begeleidingshond), waarbij naast appeloefeningen het sociale gedrag van de hond in drukke mensenmassa's wordt getest. Ook mag de hond voorafgaand aan het examen geen agressie laten zien naar de keurmeester. De hond wordt dan uitgesloten van het examen. Agressieve of angstige honden zijn dus niet geschikt voor IPO.

IPO met je collie?

Veruit de meeste collies zullen niet geschikt zijn voor het onderdeel verdedigingswerk van de IPO-training. De collie is een gevoelig, zacht ras. Veel collies zullen niet de moed, drift en werklust laten zien waarop de honden tijdens het IPO-examen worden beoordeeld. Bovendien zijn collies vaak gevoelig voor harde geluiden, dus een deel zal ook de schotvastheidstest niet goed doorstaan. Maar natuurlijk zijn er uitzonderingen. De Duitse colliekennel Vom Bopparder Hamm bijvoorbeeld fokt gericht op het type (Amerikaanse) collie met veel werklust en drift. Op hun website www.collies-vom-bopparder-hamm.de zijn dan ook veel foto's te zien van collies die zich uitleven in het pakwerk. Voor het werklustiger, actiever en onverschrokkenere type collie kan IPO dus een leuke en geschikte sportieve bezigheid zijn. Daarbij is het essentieel dat goed onderzocht wordt welke trainingsmethoden de IPO-vereniging erop nahoudt, aangezien collies doorgaans niet goed reageren op een harde aanpak.

Om deel te nemen aan een IPO-examen of -wedstrijd, moet de hond op de lijst van werkhondenrassen staan (bijvoorbeeld de Duitse en Belgische herder, Dobermann) of is er toestemming nodig van de rasvereniging.

Bronnen:

1. www.raadvanbeheer.nl
2. www.hondensport.de
3. www.hondenforum.nl